

בבית המשפט העליון

בש"פ 313/21

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

העורר: אלעד כהן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט ע' דרויאן-גמליאל) במ"ת 10766-06-20 מיום 13.12.2020

תאריך הישיבה: ח' בשבט התשפ"א (21.1.2021)

בשם העורר: עו"ד שרית קוטלובסקי; עו"ד אלון קריטי

בשם המשיבה: עו"ד שרית משגב

החלטה

לפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט ע' דרויאן-גמליאל) לעצור את העורר עד לתום ההליכים נגדו.

כתב האישום והליך המעצר

1. נגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של סחר בנשק בצוותא חדא לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) ועבירה של נשיאת נשק לפי סעיף 144(ב) לחוק זה. לפי עובדות כתב האישום, ביום 1.5.2019 יצר סוכן סמוי (להלן: הסוכן) קשר עם אדם אחר (להלן: יאיר) וביקש ממנו שימכור לו מטען חבלה, ועבורו דרש יאיר 30,000 ש"ח. בהמשך לסיכום עם הסוכן, פנה יאיר לעורר וביקש ממנו שיכין לו חמישה מטעני חבלה מהם הסוכן יבחר מטען אחד, ועל פי המיוחס, העורר הסכים לעשות כן. עוד עולה מכתב האישום כי ביום 5.5.2019 נפגש יאיר עם הסוכן בבית החולים אסף הרופא, שם מסר לו הסוכן 27,500 ש"ח עבור המטען, והשניים קבעו

להיפגש ביום 7.5.2019 בשטח פתוח ליד כפר חב"ד (להלן גם: נקודת המפגש או הנקודה), לצורך השלמת העסקה והעברת המטען לידי הסוכן. עובר להגעת הסוכן למקום, הגיע העורר ביום 7.5.2019 בשעה 17:22 או בסמוך לכך, לנקודת המפגש, ועל פי המיוחס לו, הטמין בין השיחים (להלן: מקום המסתור) מטען חבלה ובו תערוכת נפץ במשקל 323 גרם ומשדר אלחוטי בעל שמונה לחצנים שעטופים בשקית בד (להלן: מטען החבלה או המטען). בהמשך, הגיע הסוכן לנקודת המפגש ובשלב זה חברו אליו יאיר והעורר שהגיעו יחד מתחנת הדלק הסמוכה. כעולה מכתב האישום, העורר הצביע לסוכן אל עבר מקום המסתור וסימן לו היכן הוטמן מטען החבלה, יאיר הסביר לסוכן על מנגנון ההפעלה של המטען, והם עזבו את המקום.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים. הצדדים הגישו עיקרי טיעון ובריון מיום 22.7.2020 טענו בדבר קיומן של ראיות לכאורה. לאחר הדיון הגיש העורר מטעמו השלמות טיעון בכתב. ביום 29.7.2020 קבע בית המשפט המחוזי כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המעשים המיוחסים לעורר בכתב האישום. בית המשפט עמד על כך שהמחלוקת בין הצדדים ממוקדת ועניינה, בעיקרה, בסיבת הימצאותו של העורר עם יאיר ועם הסוכן בנקודת המפגש ומידת הבנתו את המתרחש. בית המשפט עמד על עיקר ראיות התביעה, וקבע כי לא ניתן לקבל את טענת העורר שלפיה נוכחותו בנקודת המפגש בדיוק במועד ביצוע השלמת העסקה הינה תמימה, ויתרה מזאת, מסרטוני הווידאו שתיעדו את מועד המפגש נצפה העורר כמי שמוביל את יאיר ואת הסוכן אל מקום המסתור. ביום 13.12.2020, לאחר קבלת תסקיר מעצר ותסקירים משלימים, הורה בית המשפט על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו מאחורי סורג ובריח. נקבע כי רמת מסוכנותו של העורר היא ממשית "אם לא גבוהה" וכי לא ניתן לאיין את מסוכנותו בדרך של חלופת מעצר. זאת, בשים לב לתסקירים שהוגשו על ידי שירות המבחן בעניינו של העורר אשר כולם באו בהמלצה שלילית לגבי אפשרות שחרורו לחלופת מעצר. כעולה מההחלטה, בתסקיר מיום 4.10.2020 צוין כי העורר נעדר גבולות פנימיים; כי הוא בעל התנהלות אימפולסיבית וקשיים בוויסות עצמי; וכי הוא ממוקד בעשיית רווחים כספיים מהירים מבלי להפעיל שיקול דעת וחשיבה לגבי ההשלכות של מעשיו. שירות המבחן ציין גם כי העורר אינו נרתע מסנקציות משפטיות ופליליות, וכי לא נראה שהוא עשוי להיתרם מטיפול בעת הזו. נוכח כל האמור, קבע בית המשפט כי אין בנמצא "אמצעי מכיל ומנטר" שייתן מענה לרמת המסוכנות הממשית הנשקפת ממנו, והורה כאמור על מעצרו מאחורי סורג ובריח עד לתום ההליכים נגדו.

3. מכאן הערר שלפניי, המופנה הן לקביעה כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית התומכת בכתב האישום נגד העורר, הן להחלטה שלא לשחררו לחלופת מעצר. לטענת העורר, הראיות עליהן נסמכת המשיבה הן ראיות נסיבתיות שאינן מספיקות כפוטנציאל להרשעה עתידית. נטען כי אין חולק שהסוכן לא מכיר את העורר ושהעסקה לא נרקמה באמצעותו; כי ידוע שהסוכן ויאיר ביצעו שלוש עסקאות קודמות שבהן העורר לא היה מעורב; וכי למעשה, חלקו של העורר בתיק דנן נלמד משיחת טלפון שהתקיימה בינו לבין יאיר ביום 5.5.2019 שבה, לפי הנטען, אין כל ראייה לכך שהתבקש להכין מטען חבלה. כמו כן, נטען כי אין אינדיקציה לקניית מטען חבלה על ידו או לדרישת תשלום מצדו. בנוסף, נטען כי אף שהיו בשטח מצלמות, שוטרים שעקבו אחר המתרחש, ונהג המונית עמו הגיע לנקודת המפגש, אין כל אינדיקציה שהעורר הניח דבר מה במקום המסתור. כן טוען העורר שהגעתו לנקודת המפגש נועדה לחפש דבר מה שהונח שם, ואין כל ראייה לכך שהעורר ידע על מטרת פגישתם של יאיר והסוכן או כי הדבר שאותו חיפש הוא מטען חבלה. זאת ועוד, העורר טוען כי יש ליתן משקל אף למחדלי חקירה בתיק ובהם שהשטח לא נסרק טרם הגעתו למקום, וזאת, על אף שאין חולק שהשטח משמש לעסקאות מן הסוג דנן; שנהג המונית לא נחקר; ושלא הופקו טביעות אצבע ממטען החבלה, או מהשקית שבה הונח. זאת ועוד, העורר התחקה אחר נהג המונית ובתצהיר שהגיש מטעמו עולה כי לא ראה בנסיעת העורר עמו אל נקודת המפגש דבר מחשיד כלשהו. לבסוף, טוען העורר שנוכח החולשה הראייתית בתיק, ונוכח התקופה הארוכה שבה הוא שוהה במעצר (כ-9 חודשים) קיימת הצדקה לשקול חלופת מעצר בעניינו.

4. בדיון שלפניי טענה באת כוח המשיבה כי מדובר בתיק נסיבתי שבו צירוף הראיות מגבש תשתית ראייתית לכאורית להוכחת המיוחס לעורר, המצדיקה את מעצרו עד לתום ההליכים נגדו. בכלל זאת, התייחסה להימצאות מטען החבלה בדיוק במקום שהעורר הגיע אליו במונית ושעליו הצביע לאחר מכן, מבלי שהעורר מציע כל הסבר חלופי להצטרפות הראיות הנסיבתיות בעניינו. אשר למחדלי החקירה, טענה המשיבה כי השגות העורר בהקשר זה מקומן בהליך העיקרי, שבו יוכל בית המשפט להפנות את השאלות הרלוונטיות לשוטרים שעסקו בתיק דנן. אשר להימנעות מחקירת נהג המונית, טענה המשיבה כי ככל הנראה המשטרה לא רצתה להסתכן בחשיפת הסוכן, וממילא אין בתצהיר שהוגש על ידי נהג המונית כדי לשנות מהתשתית הראייתית הקיימת בתיק.

5. לאחר שבחנתי את נימוקי הערר ועיינתי בחומר הראיות שהוגש, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות. סעיף 21(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) קובע כי בית משפט רשאי לעצור נאשם עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו, מקום שבו נמצא כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לו. בשלב זה לא נדרש בית המשפט להשתכנע כי בכוחן של הראיות להוכיח את אשמת הנאשם מעבר לכל ספק סביר (בש"פ 640/20 קטן נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (4.2.2020)), ועליו לבחון אם בחומר הראיות הקיים, לאחר שיעברו את מבחני הקבילות והמשקל ואת "כור ההיתוך" של ההליך הפלילי, טמון סיכוי סביר להרשעת הנאשם במיוחס לו (ראו, מני רבים: בש"פ 2281/20 אבו עאבד נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (8.4.2020); בש"פ 576/20 פלונית נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (13.2.2020); להלן: עניין פלונית). כמו כן, בפסיקתנו נקבע כי גם כאשר עסקינן בראיות נסיבתיות, ניתן להורות על מעצר עד תום ההליכים אם שילובן של הראיות יוצר מסכת ראייתית שיכולה לבסס הרשעה (עניין פלונית, פסקה 8; בש"פ 3147/18 חמיאס נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (9.5.2018); להלן: עניין חמיאס). כפי שתואר לעיל, וכפי שציין גם בית המשפט המחוזי, הצדדים מסכימים על כך שהערור הוא שהגיע במונית לנקודת המפגש; כי הוא נכח עם יאיר והסוכן בנקודת המפגש; כי הוא שהצביע לכיוון מסוים; כי העורר הוא הדובר בהאזנות הסתר שנעשו לשיחות הטלפון שלו (שיפורטו להלן); ושהחפץ שנמצא באזור לאחר שיאיר והעורר עזבו את המקום הוא מטען חבלה. עיקר המחלוקת שלפנינו נסובה אפוא על ההסבר שיש ליתן למארג הראיות האמור. בנתון לאמור לעיל ולאמת המידה האמורה, נפנה לבחון את חומר הראיות.

הימים שלפני המפגש

6. ביום 1.5.2019 יצר הסוכן, בהתאם להנחיית המפעיל שלו, קשר עם יאיר וביקש ממנו, על פי המיוחס, שימכור לו מטען חבלה. בשיחה שתועדה באמצעות האזנת סתר, אומר הסוכן ליאיר כי הוא "צריך אחד כמו פעם שעברה דחוף אבל" ויאיר שואל "אתה רוצה שהצ'ק יהיה חתום כבר?". בהמשך השיחה דנים השניים בסכומים שיידרש הסוכן "להביא לו". בהודעת סוכן מאותו היום הסביר הסוכן כי המילה צ'ק היא מילת קוד למטען חבלה (הודעת הסוכן מיום 1.5.2019 בעמ' 1, ש' 9-10). בהמשך אותו היום, כפי העולה מתמלול השיחות, השניים קבעו להיפגש.

7. ביום 5.5.2019 בשעה 18:36 התקשר יאיר אל העורר ובשיחת הטלפון שתועדה באמצעות האזנת סתר נאמר:

"יאיר: אה... תגיד, כמה יעלה לנו חמש לעשות?
 העורר: איזה 6 אלף משהו כזה.
 יאיר: וואי וואי
 העורר: למה?
 יאיר: לא יודע איך להגיד לו שמע תביא אה... לוקח ממנו
 20
 העורר: נו?
 יאיר: אה... אני אקח ממנו 20 אני מכין לו חמש הוא בוחר
 אחד מתוך החמש הוא בודק אותו, הכל תקין, הוא צריך
 להוסיף לי על עוד אה... 4 עוד 25 על כל אחד. אתה איתי?
 אני אגיד לו 25, אני אגיד לו 25.
 העורר: צא לדרך".

8. כחצי שעה לאחר מכן, בסביבות השעה 19:05, נפגש יאיר עם הסוכן (כשעל גופו מכשיר הקלטה) בבית החולים אסף הרופא והשניים שוחחו על פרטי העסקה. השיחה ביניהם הוקלטה כאמור. בשיחתם, אמר יאיר "[...] אנחנו עושים ככה תשמע אתה מביא לי עשרים אלף תקשיב עד הסוף" ובהמשך "תקשיב, הוא מביא הבחור שלך לוקח אחד הוא בוחר מתוך ה-5 אחד בודק אותו". בהקלטה נשמע הסוכן קוטע את דבריו של יאיר ואומר "הבחור שלי לא יפגוש אף אחד לא יראה אף אחד", ויאיר בתגובה ענה: "הוא לא יפגוש אותו אני שם את התיק". בהמשך ההקלטה נשמע יאיר חוזר על התכנית המתוארת מספר פעמים נוספות, והסוכן בתגובה ענה: "אני צריך אחד שמתפוצץ". יאיר הוסיף גם "לא עושה את השלט הקטן, עושה שלט עם משדר ארוך ארוך, קילומטר". בהמשך, השניים קבעו להיפגש להביא "את זה" למחרת בשעה 20:00-20:30, והסוכן העביר ליאיר 27,500 ש"ח במזומן. בסופה של הפגישה ניתנה הודעתו של הסוכן שסיכמה את עיקרי הדברים שהוחלפו בין השניים ואשר נשמעים גם בהקלטה. יום למחרת נגבתה מהסוכן הודעה נוספת, שלפיה יאיר התקשר אל הסוכן ועדכן אותו כי "יש בעיה עם הבן אדם". לדברי הסוכן, יאיר התכוון שיש בעיה עם הספק של מטען החבלה. לפיכך, הוחלט על דחיית הפגישה ביממה, והשניים קבעו להיפגש למחרת, ביום 7.5.2019 בשעה 18:00 בנקודת המפגש שבשטח הפתוח בכפר חב"ד. דברים אלה עולים גם מדו"ח פגישה ותדרוך של מפעיל הסוכן מיום 6.5.2019.

9. האזור שבו נמצא מטען החבלה בסמוך לכפר חב"ד תועד באמצעות מצלמות וידאו (להלן: המצלמות). מצפייה בסרטונים מהמצלמות (כמו גם מדו"חות הצפייה בהן) עולה, בין היתר, כי בדקה 17:12 לסרטון (בערך בשעה 17:22) הגיעה מונית לנקודת המפגש והעורר נצפה כשהוא יורד ממנה, מתכופף לכמה רגעים ועולה חזרה. בשלב זה המונית חוזרת על עקבותיה. בסמוך למועד זה התקיימה בין העורר לבין יאיר שיחת טלפון שתועדה בהאזנת סתר וזו תוכנה:

"העורר: אין הלכתי חזרתי מאה פעם אני לא רואה את מה שאתה אומר. אין יש בצד שמאל אחד לא בצד ימין בצד שמאל איך שאתה נכנס בצד שמאל אחרי מאה מטר.
יאיר: לא בצד שמאל אתה לוקח ימינה..
העורר: אז אין בצד ימין אחי אין בצד ימין בצד שמאל אי אפשר..
[...]
יאיר: בסדר, אני יבוא אני יראה לך שיש העורר: אז איפה לחכות בינתיים אני לא יכול אה... זה לטייל פה יותר מידי גם.
יאיר: [...] כמה מטר אחרי שלקחת ימינה אני מדבר על הכפר.. למה אתה לא מתקשר מה...זה."

10. אין מחלוקת כי לאחר מכן המונית נסעה לתחנת דלק סמוכה שם חברו העורר ויאיר, והשניים עלו על הקטנוע של יאיר חזרה אל נקודת המפגש (חבירה זו נתמכת גם במצלמות האבטחה בתחנת הדלק האמורה). באזור השעה 17:39, בתיעוד מהמצלמות ניתן לראות את הסוכן מגיע לשטח ובהמשך מגיעים לאזור העורר ויאיר רכובים בקטנוע. השניים חולפים את הנקודה שבה עצרה המונית, יורדים מהקטנוע והעורר צועד לכיוונו של הסוכן ומוביל אותו אל הנקודה שבה לפני כן עצר עם המונית. בשלב זה מצביע העורר לכיוון נקודה זו (בהמשך, ימצא בנקודה זו מטען החבלה). כעולה מהודעת הסוכן מאותו היום, העורר "הצביע על המטען מוחבא בין השיחים. ראיתי שקית כחולה והבנתי שזה המטען. שמעתי בקושי את הבחור אומר זה כאן ומצביע על השקית הכחולה" (הודעת הסוכן מיום 7.5.2019, שעה 18:44 עמ' 1 ש' 14-16). בשלב זה, צעד העורר חזרה לכיוון הקטנוע בעוד שיאיר נשאר לשוחח עם הסוכן, שעל גופו מכשיר הקלטה. מתמלול ההקלטה עולה כי יאיר הסביר לסוכן על אופן תפעול המשדר, אשר לכאורה, מפעיל את מטען החבלה. יצוין כי מההקלטה ומתמלוליה לא עולה שהעורר אמר לסוכן "זה כאן". לאחר שיאיר והעורר עוזבים את המקום, הסוכן שלח הודעה קולית ובה אמר למפעיל: "בסדר, זה אצלי", והמתין למפעיל. בהמשך נראה המפעיל מגיע לשטח והסוכן הוביל

אותו למקום שבו נמצא מטען החבלה. כאמור, אין מחלוקת בין הצדדים כי החפץ שנתפס הוא מטען חבלה.

11. עוד באותו ערב, התקיימה בין יאיר לבין העורר שיחת טלפון שנשמעה בהאזנת סתר וזו תוכנה:

“העורר: ההוא דיבר איתך?
 יאיר: מי זה?
 העורר: החבר שלקח את הצ'ק
 יאיר: יאלה נו תן גז בחיאת ראבק דיבר איזה דיבר. מה
 אתה לא יודע מה זה.. הוא העביר את זה הלאה זה נגמר
 זהו מה [...]
 העורר: סבבה הכל טוב
 יאיר: אני מחכה לראות בחדשות מה מי מו
 העורר: ביי ביי עזוב אותי ביי”.

לאחר המפגש

12. בנוסף למתואר, בחודשים מרץ ואפריל 2020 הסוכן הונחה על ידי מפעיליו מהמטרה להוביל עסקה נוספת של מכירת מטען חבלה. בתמצית, מטען החבלה שנמכר לסוכן בעסקה הנוספת היה מטען דמה ומפעיליו של הסוכן הנחו אותו לדרוש בחזרה את כספו. כעולה מעיקרי הטיעון שהגישה המשיבה בבית משפט קמא מיום 19.7.2020 עסקה זו לא הבשילה לכדי הגשת כתב אישום; אך מהאזנות הסתר על מנוי הטלפון של העורר מאותם חודשים נשמעים יאיר והעורר כשהם מדברים, בין השאר, על העסקה נושא כתב האישום דנן. כך, ביום 25.4.2020 יאיר אמר לעורר בשיחת הטלפון “עכשיו תקשיב אתה אומר לו אל תפחד אתה יכול לראות אותו חופשי, תגיד לו אני התימני אני רק שליח הבנת? למה תגיד לו – אתה זוכר בכפר חב”ד מי שם את זה שמה? [...] כל הזה אני, אתה רק שליח”. בהמשך, יאיר שוחח גם עם הסוכן ומשיחתם עולים הדברים הבאים:

“יאיר: הבן אדם אבל אומר לי הבן אדם אין בעיה יאיר
 אתה רוצה את הכסף תביא את הצ'ק [...]
 [...] אתה לא רוצה אז אני אומר לך זה שאיתי שכל הזמן
 אני שולח שאתה, אתה לא זוכר שהיינו בחב”ד.
 הסוכן: אני אף פעם לא ראיתי אותו
 יאיר: אני יודע אתה זוכר שהלכנו לכפר חב”ד לחבר שלי?
 הסוכן: נו נו?
 יאיר: ושמנו והפקדנו שם צ'ק.
 הסוכן: אתה היית עם אופנוע.
 [...]
 יאיר: זה שבא איתי זה הוא היה מי היה איתי אז”.

13. ביום 25.5.2020 נעצר העורר ונחקר מספר פעמים, וביום 4.6.2020 הוגש, כאמור, כתב האישום נושא התיק דנן. בחקירותיו, הכחיש העורר כל קשר לפרשה. כך, הכחיש את נוכחותו בנקודת המפגש; הכחיש כי הוא הדובר בשיחות הטלפון שהוקלטו בהאזנות הסתר; והכחיש כי הוא האדם שמופיע בסרטוני הווידאו מנקודת המפגש וממצלמות האבטחה שצילמו את חבירתו ליאיר בתחנת הדלק הסמוכה. על אף האמור, כעולה גם מהחלטת בית משפט קמא בעניין הראיות לכאורה, המחלוקת בין הצדדים צומצמה והעורר "שינה עתה מגרסתו בעת החקירה כך שאינו חולק עוד על נוכחותו והצבעתו" (ראו בהחלטת בית המשפט המחוזי, עמ' 5 ש' 13 ובעמ' 2, ש' 11-17).

דיון והכרעה

14. העורר טוען, כאמור, כי מחומר הראיות – אשר הינו חומר ראיות נסיבתי – לא ניתן לבסס, ברמה הלכאורית, פוטנציאל הרשעה בעבירות המיוחסות לו, וכן לא ניתן ללמוד על מידת מעורבותו בפרשה. כבית המשפט המחוזי, אני סבור כי יש לדחות טענה זו. ראשית, יש להתייחס להגעתו של העורר לנקודת המפגש. כאמור, העורר הגיע באמצעות מונית לנקודה, ובשיחת טלפון שערך בסמוך לכך עם יאיר, נשמע לחוץ, מחפש דבר מה, ואף הבהיר ליאיר כי "אני לא יכול א... זה לטייל פה יותר מדי גם". העורר עצר את המונית במקום שבו נמצא המטען, יצא ממנה לרגעים ספורים, התכופף, וחזר אליה. בהמשך, הגיע עם יאיר לנקודת המפגש והצביע לעורר על אותה הנקודה. השתלשלות אירועים זו, בהיעדר הסבר חלופי אשר מניח את הדעת, מבססת תשתית ראייתית לכאורית להוכחת המיוחס לעורר. העורר ניסה להסביר התנהלותו בכך שחיפש דבר מה אך לא מצא אותו, ומטעם זה אף חזר בהמשך עם יאיר למקום. ואולם, העורר לא הבהיר מה חיפש באותה נקודה וקיים קושי ליישב גרסה זו עם עצירת המונית לרגעים בודדים בסמוך לנקודה שבה נמצא המטען; ועם ההצבעה לעבר הנקודה שבה נמצא המטען בעת המפגש עם הסוכן.

15. לכך מצטרפות גם שיחות הטלפון המקדימות שמהן ניתן ללמוד לכאורה על תכנון מקדים. כך, בשיחה בין יאיר לבין העורר מיום 5.5.2019 דנים השניים בהכנת "חמש", ודנים במחיר של כ-25 אלף ש"ח; ובאותו ערב, בפגישה של יאיר עם הסוכן, יאיר מציע להביא חמישה שמתוכם יבחר אחד; הסוכן מבהיר כי הוא צריך "אחד שמתפוצץ"; והסוכן משלם 27,500 ש"ח. העורר טען כי יתכן ששיחה זו עסקה בהבאת זיקוקי דינור ולא בהכנת מטעני חבלה (בכלל זאת מפנה העורר גם למחיר שצייין באותה השיחה, "שש אלף" עבור החמישה). אף אם אניח שבשיחת העורר עם יאיר, כשלעצמה,

אין כדי ללמד על תכנון מקדים, הרי שסמיכות הזמנים בין שיחת הטלפון לבין הפגישה וההשקה בתוכנון תומכים בתשתית הראייתית הלכאורית שקיימת בשלב זה. בהקשר זה, לא מצאתי שיש בטענת העורר – שלפיה בסופו של דבר האישום נוגע למטען אחד (ולא ל-5, כעולה מהשיחות) – כדי לשנות ממסקנתי. זאת, גם בשים לב שבפגישתם, אמר הסוכן ליאיר כי "אני צריך אחד שמתפוצץ". גם שיחתם של יאיר והעורר בסמוך לאחר המפגש תומכת בקיומה של תשתית לכאורית כאמור, בשים לב לכך שבשיחה זו דנים השניים על "החבר שלקח את הצ'ק" ויאיר הוסיף שהוא "מחכה לראות בחדשות".

16. העורר ביקש לטעון כי לא יוחסה לו עבירת סחר; כי לא נמצא הגורם שהכין את המטען; וכי אין בחומר הראיות אינדיקציה לתמורה שקיבל עבור המעשים המיוחסים לו. ואולם, טענות אלו לא מבהירות את השתלשלות האירועים שתוארה לעיל ולא מורידות, בשלב הדיוני הנוכחי, מעוצמת הראיות לכאורה שקיימות להוכחת המיוחס לעורר. כן יש לציין בהקשר זה, כי מחומר הראיות עולה שלכאורה לעורר וליאיר היו דרכי התקשרות נוספות ("...]) למה אתה לא מתקשר מה...זה"; ראו תמלול שיחת הטלפון שבין העורר ליאיר מיום 7.5.2019 (בשעה 17:21). האפשרות שקיימת דרך התקשרות נוספת מחלישה גם היא, במידת מה, את עוצמת טענות העורר כי בשיחות המוקלטות אין אמירה מפורשת שמדובר במטענים.

17. לכל האמור מצטרפת שתיקתו של העורר בחקירה. כאמור לעיל, בחקירותיו במשטרה, הרחיק עצמו העורר מהפרשה, והכחיש כי הוא הדובר בשיחות הטלפון וכי הוא האדם שנראה בסרטונים בנקודת המפגש. גם כשהושמעה לו שיחת הטלפון בינו לבין יאיר, שעל פי גרסתו הנוכחית ייתכן שעסקה בזיקוקי דינור, אמר "לא מצליח להבין אני שומע פה אדם אחד שמדבר מתוך שינה ואדם השני לא יודע על מה מדבר לא מצליח להבין" (הודעת העורר מיום 27.5.2020, עמ' 4 ש' 41). העורר השיב לחלק לא מבוטל מהשאלות שהופנו אליו בקשר לפרשה נושא כתב האישום דנן בנוסחים מתחמקים ולא הציג מטעמו גרסה אשר יכולה להסביר את התנהלותו (ראו והשוו: עניין פלוני, פסקה 12; עניין חמיאס, פסקה 14). כפי שצינו לא אחת, "כאשר הנסיבות קוראות למתן הסבר מפי הנאשם, אשר ירחיקו מן המעשים המיוחסים לו, והוא נמנע מלעשות כן, מתחזקת גרסת התביעה" (בש"פ 1250/99 גבאי נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (26.3.1999); עניין חמיאס, פסקה 14; בש"פ 9087/17 ג'אבר נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (7.12.2017)).

18. העורר טען גם לקיומם של פגמים בחקירה, ובכלל זאת שלא נלקחו טביעות אצבעות מהמטען (או מהשקית שבה הונח); שלא נבדקה הסטריליות של נקודת המפגש;

ושנהג המונית לא נחקר. המשיבה ציינה בהקשר זה כי ככל הנראה המשטרה לא רצתה להסתכן בחשיפת הסוכן על ידי חקירת אזרח, וכי ממילא מקומן של טענות אלו להתברר בהליך העיקרי. איני סבור שיש בכוחן של טענות אלו כדי לשנות ממשקנתי בדבר קיומן של ראיות לכאורה, ולכך יש להוסיף – כפי שטענה המשיבה – כי הן יתבררו בהליך העיקרי (בש"פ 6927/19 גרגאוי נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (14.11.2019); בש"פ 7075/15 ג'אבר נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (3.11.2015)).

19. נוכח כל האמור לעיל אני סבור כי החומרים המצולמים והמוקלטים, בצירוף התנהלות העורר בחקירתו, יוצרים מארג ראיתי מבוסס דיו כדי לקבוע שקיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לעורר בכתב האישום. כפי שקבע גם בית המשפט המחוזי, "האירוע בכללותו נותר בלא כל הסבר המסבר את האוזן" (עמ' 5, ש' 24-25 להחלטה מיום 29.7.2020). אף לא מצאתי יסוד לטענת העורר שלפיה קיימת בעייתיות בעוצמת הראיות.

חלופת מעצר

20. עתה נפנה לטענות העורר בעניין שחרורו לחלופת מעצר. העורר טוען שעוצמת הנמוכה של הראיות בעניינו מחלישה את ההצדקה למעצרו מאחורי סורג ובריח. כמו כן, נטען כי העורר מצוי במעצר מזה כ-9 חודשים וממתין לשמיעת הראיות בעניינו שנדחה בשל הסגר שהוטל בעקבות התפשטות הקורונה. עוד נטען כי "במקרה שלפנינו, וודאי שקיימת חלופת מעצר שעשויה לאיין מסוכנותו של העורר, וודאי שהחלופות הקונקרטיות מתאימות" (סעיף 6 להודעת הערר). בית המשפט המחוזי הורה כאמור על קבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו של העורר ועל בחינת האפשרות לשחררו לחלופת מעצר, ושירות המבחן הגיש מספר תסקירים. בית המשפט המחוזי עמד על הנימוקים שהובאו בתסקירי שירות המבחן ועל המלצותיו השליליות; על עברו הפלילי של העורר; ועל רמת מסוכנותו של העורר ש"משולב היטב בעולם הפשע" והורה על מעצרו מאחורי סורג ובריח.

21. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, ומבלי שנעלם מעיניי פרק הזמן שבו נתון העורר במעצר, לא ראיתי להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי שהורה על מעצרו של העורר מאחורי סורג ובריח. עבירות מהסוג המיוחס לעורר מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים. כפי שנפסק לא אחת, רק בנסיבות חריגות יורה בית המשפט על שחרורו לחלופת מעצר של נאשם שקמה בעניינו חזקת המסוכנות הסטטוטורית כבעניינו (ראו: בש"פ 6957/19 מדינת ישראל נ' טפדי, פסקה 10

(29.10.2019); בש"פ 9567/09 קוואסמה נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (13.12.2009). הדברים יפים על דרך של קל וחומר כאשר מדובר במטען חבלה מהסוג בו עסקינן (ראו והשוו: בש"פ 5732/16 מדינת ישראל נ' ווטורי, פסקה 20 (17.8.2016); בש"פ 7286/13 וקנין נ' מדינת ישראל, פסקה 26 (5.11.2013); ובאופן כללי, ע"פ 8017/20 מדינת ישראל נ' גריפאת, פסקה 7 וההפניות שם (22.12.2020)). לא מצאתי כי טענות העורר – שכוונו בעיקרן לטענה בדבר השפעת עוצמת הראיות (שלא ראיתי לקבלה) על ההצדקה לשחררו לחלופה – מקימות עילה להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי. כפי שצוין בהחלטת בית המשפט המחוזי, שירות המבחן נדרש לחלופות שהוצעו על ידי העורר, מספר פעמים, ואולם לא נמצא כי יש באלו כדי לתת מענה למסוכנות הנשקפת ממנו. זאת, בשים לב גם לעבירות המיוחסות לו ולעברו הפלילי. איני סבור כי בטענותיו לפניי הניח העורר עילה לסטות מהמלצתו של שירות המבחן.

הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, ט"ו בשבט התשפ"א (28.1.2021).

ש ו פ ט